

دوراهی واکسن

شما به تزریق واکسن کودکان و نوجوانان رضایت می‌دهید؟

زهرا چوپا نکاره

در ماه مه (خرداد) بحث در آلمان داغ شده بود: آیا واکسیناسیون کودکان و جوانان در برابر کرونا باید انجام شود؟ مجوزهای اضطراری تزریق به گروه سنی 12 تا 18 سال برای واکسن فایزر و بعدتر مدرنا از راه رسیده بودند و حالا در جوامع غربی که با وجود واکسیناسیون گسترده هنوز باید بخش‌های گسترده‌ای از مردم را قانع می‌کردند که برای رسیدن به ایمنی جمعی باید به روند واکسیناسیون اعتماد کنند، ناگهان موضوع واکسن کودکان هم به میان آمده بود. همان زمان دویچه ووله نوشت: «رودیگر فون کریز از اعضای کمیسیون دائمی واکسیناسیون آلمان در پاسخ به این سوال رادیوی آلمان (دویچلندفونک) که آیا خطر بیماری بیشتر از عوارض جانبی احتمالی واکسیناسیون نیست؟ گفت این واکسن «آب نبات» نیست که بین کودکان پخش کنیم بلکه یک عمل پزشکی بر بدن آنها است.» اما در همان گزارش اشاره شده بود که میزان موافقان علمی واکسیناسیون کودکان و نوجوانان در مجامع علمی عدد قابل توجهی است. کسانی که فکر می‌کنند کرونا اگر هم تاثیر حاد ناگهانی بر روی کودکان نداشته باشد به صورت عوارض جانبی بلندمدت خودش را در آنها بروز می‌دهد. در همان گزارش به نقل از آلنا بویکس، رییس شورای اتیک (اخلاق) آلمان آمده بود: «مهم‌ترین استدلال برای واکسیناسیون افراد ۱۲ تا ۱۵ سال این است که آنها نیز می‌خواهند و حق دارند که از خود در برابر بیماری کرونا محافظت کنند.» چند روز قبل شرکت فایزر درخواست مجوز اضطراری‌اش را برای واکسن کودکان 5 تا 11 سال به سازمان غذا و داروی آمریکا ارائه کرد. این یعنی گام دیگری به سوی واکسیناسیون جمعی حتی در میان کودکان زیر 12 سال. گام‌هایی که ممکن است جدی‌تر هم بشوند.

تاکنون رضایت والدین یکی از شروط مهم برای واکسیناسیون کودکان بوده است اما حدود 10 روز پیش روزنامه واشنگتن‌پست گزارش داد که بنا بر تازه‌ترین اعلام فرمانداری کالیفرنیا، به محض صدور مجوز دائمی (و نه اضطراری) واکسن‌های موجود در این کشور از سوی سازمان

غذا و دارو، تمامی دانش‌آموزانی که می‌خواهند به صورت حضوری در کلاس‌های درس شرکت کنند، ملزم به تزریق واکسن خواهند بود. در ایران آموزش و پرورش در اواخر شهریور ماه اعلام کرد: «رضایت والدین از شروط تزریق واکسن به گروه سنی زیر 18 سال است.» حالا با ورود واکسن‌های بیشتر و شروع اعلام گروه‌های سنی دانش‌آموزی برای دریافت واکسن این انتخابی است که پیش روی والدین و سرپرستان کودکان و دانش‌آموزان ایرانی قرار گرفته است: آیا واکسیناسیون کودکان و جوانان در برابر کرونا باید انجام شود؟ مادر ابوالفضل از طرفداران تزریق واکسن است اما اینکه دلش می‌خواهد فرزند دبیرستانی‌اش زودتر واکسن تزریق کند يك مساله است و اینکه پس از تزریق واکسن بتواند به مدرسه برگردد یا نه مساله‌ای دیگر: «اگر به خود من باشد دلم می‌خواهد که مدرسه حضوری باشد. اما اگر این بیماری کنترل نشود و کسی بخواهد رعایت نکند، نه اصلاً دوست ندارم.» تجربه تلخی از این رعایت نکردن‌ها و نگفتن‌ها داشته: «در آن چند روز اول محرم يك بنده خدایی کرونا داشت و اصلاً رعایت نکرد و هیچ‌کس هم نمی‌دانست. بعداً از دهان خود این پسر در رفت که هم من و هم پدرم کرونا داشتیم. پسر روز عاشورا کرونا گرفت و همه خانواده‌مان گرفتند و ریه‌های من درگیر شد. در این شرایط اگر مدارس باز نشوند خیلی بهتر است.» اگر سایر دانش‌آموزان هم واکسن بزنند خیالش راحت می‌شود: «به نظرتان واکسن زدن به تنهایی کافی است؟ این‌طوری نیست که واکسن بزنند و بگوئیم تمام شد؛ حجم (نفرات) کلاس‌ها باید کم شود، هواکش مناسب در کلاس داشته باشند. همه آن مسائل بهداشتی که می‌گویند باید رعایت شود وگرنه فقط يك واکسن خالی چه فایده‌ای دارد؟» پسرش کلاس یازدهم است و منتظرند تا کمی فاصله میان درگیری‌اش با بیماری ایجاد شود تا بتواند واکسن بزند. ابوالفضل خودش هم می‌گوید فقط نمی‌تواند به واکسن زدن برای بازگشت به مدرسه اطمینان کند چون شاهد بوده که آشنایان واکسن‌زده‌شان هم بعد از تزریق مبتلا شده‌اند و حتی موارد فوت هم داشته‌اند. برای همین است که او هم مانند مادرش تاکید دارد که از انبوه دانش‌آموزان در کلاس‌های درس هم باید کاسته شود. در عین حال در این دو سال حس کرده است که جای خالی حضور واقعی معلم در درس‌هایی مثل ریاضی و فیزیک چقدر پررنگ بوده: «به نظرم اینکه هر کی دلش خواست بزند و هر که خواست واکسن نزند راه درستی نیست. همه بچه‌ها باید واکسن بزنند.»

من را مطمئن کنید

با این حال وقتی صحبت از گروه‌های سنی پایین‌تر در میان است، حساسیت‌ها هم بیشتر می‌شود. حمیده، مادر يك دختر 12 ساله است.

اولین جوابی که به سوال آیا حاضرید دخترتان واکسن بزند می‌دهد این است: «نه!» بعد می‌گوید که ذهن خودش هم خیلی درگیر این سوال بوده: «می‌دانید که چه نقل قول‌های متفاوتی در مورد واکسن مطرح شده. حتی بعضی از بزرگسالان هم مخالف تزریق برای خودشان هستند. با این حال من وقتی اوضاع اروپایی‌ها را دیدم که بعد از واکسن چقدر بهتر شد و مرگ و میر پایین آمد، خودم واکسن را زدم. اما چون یک بحث‌هایی هست که این واکسن مشکلات هورمونی ایجاد می‌کند، برای دخترم که در سن بلوغ است خیلی درگیرم که بزنم یا نه. وقتی واکسن دانش‌آموزی را اعلام کردند چون به سن دخترم نرسیده بود خوشحال شدم که لااقل فعلاً نباید به این قضیه فکر کنم.» با این حال در حال توضیح دادن این را هم می‌گوید که اگر در این مدت پیشرو بتواند بیشتر بخواند و در مورد ایمنی واکسن مطمئن‌تر شود اجازه تزریق واکسن برای دخترش را می‌دهد. این سوال و دغدغه حالا به انبوه بحث‌های والدین اضافه شده: «همین حالا سر رفتن و نرفتن به مدرسه هم کلی بحث است. یک عده می‌گویند بگذارید بچه‌ها بروند مدرسه، یک عده هم سفت ایستاده‌اند که نه فعلاً مدرسه نمی‌فرستیم.» خودش می‌گوید جزو گروه دوم است چون دخترش با کلاس‌های آنلاین خوب پیش رفته و می‌گوید مشکلی در یادگیری نداشته و برای همین تا خیالش بابت شرایط همه‌گیری و امنیت مدرسه راحت نشود ترجیح می‌دهد دخترش به همان روند نزدیک به دو سال گذشته ادامه دهد. بعد بحث اجبار و اطمینان به میان می‌آید: «به نظرم اجازه ندارند واکسن را برای دانش‌آموزان اجباری کنند. تا زمانی که آنقدر به دولتمان اطمینان نداریم که تحقیقات علمی‌اش کامل است و از تمام جوانب اطمینان دارند، حق تصمیم‌گیری برای سلامت بچه‌های ما را ندارند.» تمام تاکیدش این است که برای واکسن زدن به دخترش باید مطمئن شود، باید مجاب شود. فکر می‌کنید این اطمینان را چه کسی، چه مرجعی می‌تواند به شما بدهد؟ «اگر سازمان بهداشت جهانی بگوید این واکسن‌ها همه‌جوره رویشان آزمایش شده و برای فلان گروه‌های سنی بدون خطر است، فکر می‌کنم با اطمینان مثلاً 80 درصد واکسن را (به دخترم) می‌زنم.» فقط باید مطمئن باشد که دقیقاً همان واکسنی که این مرجع جهانی می‌گوید در کشورمان به همان شکل و با همان استانداردها در دسترس خواهد بود. ذهن مادرها و پدرها در تمام ماه‌های گذشته با انبوهی از دوراهی‌ها و سوالات درگیر بوده است: کودکان و کرونا از همان ابتدای پاندمی هزار و یک مساله پیدا و پنهان بر سر راهشان گذاشته است: مدرسه بروند یا نروند، از خانه خارج بشوند یا نشوند، پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها را ببینند یا نبینند، ویروس برای‌شان خطر جدی دارد یا ندارد؟ در خانه نشینی مبتلا به استرس و افسردگی میشوند یا نمیشوند؟ و حالا باید در دو راهی

تازه تصمیم دیگری بگیرند؛ واکسن بزنند یا نزنند؟ پاسخ این سوال پاسخ به سوالی در مورد حدود 15 میلیون دانش‌آموز است به اضافه خانواده‌هایشان. سوالات و دغدغه‌های میلیون‌ها نفر باید با جزئیات مطرح شوند و با دلیل و سند به آنها پاسخ داده شود. هر قدر هم صحبت از ایمنی جمعی در میان باشد، مادرها و پدرها فرزندشان را فردی یگانه در این جامعه می‌بینند و برای واکسن زدن به این فرد یگانه باید مطمئن شوند.

□□□□□□ 1400 □□□ 17 □□□□□□ □□□□□□□□:□□□□